

# 06 OSTAN KAKSI LEIPÄÄ!

## OPISKELTAVA SANASTO JA RAKENTEET:

Numerot 1–6.

Opitaan pyytämään ”Saanko?” ja vastaamaan ”Ottaisin..”.

”Juon/syön..”

Ole hyvä ja kiitos.

## TARVIKKEET:

- (pehmeä, iso) noppa
- ruokakortteja, joissa esitellään tavallisimpia ruoka-aineita (esim. sitruuna, banaani, omena, tomaatti, peruna, kahvia kupissa, teetä kupissa, kokonainen kala, sipuli, appelsiini, kananmuna, leipä, juusto, pulla, jäätelö, kurkku; yhdessä kortissa kuva yhdestä tuotteesta), kortteja vähintään yhtä monta kuin opiskelijoita – mitä osaavimmat opiskelijat, sitä enemmän kortteja
- kauppakassi (esim. paperikassi, muovikassi, kangaskassi)
- tarjotin
- rekvisiittana halutessa oikeita tuotteita
- opiskelijoille sanasto kotiin vietäväksi.

## TUOKION KULKU:

### TERVEHDYKSET JA ESITTÄYTYMINEN

Reippaat tervehdykset, hymy ja esittäytyminen. Vetäjä ja avustaja sanovat: ”Hei”, toistavat nimensä ja sanovat vielä: ”Minä olen...” Opiskelijat kertovat vuorotellen nimensä. Jos tuntuu luontevalta, voi kätellä.

### TAVOITTEET

Tänään opitaan sanomaan mm. ”**saanko banaanin**” ja ”**saanko kaksi banaania**” ja opitaan **ruoka-sanoja**. Avustaja esittelee sanan ”**ruoka**” ruoka-aiheista kuvaa käyttäen tai pantomiimina ja **numerot** (avustaja ottaa esiin nopan ja pyörittelee sitä käsissään). Opitaan sanomaan ”**ole hyvä ja kiitos**” (esitellään käyttö).

### SANASTON MALLINNUS

**1 NUMEROT:** Piirin vetäjä luettelee peräkkäin numerot yhdestä kuuteen, ja avustaja näyttää nopalla kyseistä silmälukua. Tämän jälkeen vetäjä laskee sormia apuna käyttäen rauhallisessa tahdissa ja selkeällä äänellä yhdestä kuuteen. Avustaja toistaa samat numerot ja kädenliikkeellä pyytää opiskelijoita toistamaan vetäjän perässä jokaisen numeron. Numerot käydään läpi rauhassa 2–3 kertaa.

### PUHUVA SANAKIRJAN MALLINNUS

Piirin vetäjä heittää noppaa ilmaan ja osoittaa selkeästi, ettei tiedä, mikä numero on kyseessä (hän siis esittää opiskelijaa). Avustaja nousee seisomaan ja muuttuu puhuvaksi sanakirjaksi: siirtyy vetäjän taakse seisomaan ja tarjoaa kättään hänelle. Vetäjän koskettaessa kättä puhuva sanakirja toistaa oikean numeron kuuluvalla ja selkeällä äänellä. Lisäksi hän sanoo: ”*Minä autan.*” Hän kiertää vuorotellen muutaman oppilaan taakse ja tekee kädellään auttavan tai antavan eleen.

### SANASTON MALLINNUS JATKU

Seuraavaksi vetäjä heittää nopan yhdelle opiskelijoista (käden liikkeellä tai pyytämällä ”*ole hyvä*” ilmaistaan, mitä on tarkoitus tehdä). Opiskelijan on tarkoitus sanoa nopan osoittama numero ääneen. Tämän jälkeen opiskelija heittää nopan seuraavalle oppilaalle. Kierrosta jatketaan niin, että jokainen opiskelija kerrallaan saa nopan ja sanoo saamansa numeron ääneen. Avustaja toimii kierroksen aikana sanakirjana ja auttaa opiskelijoita muistamisessa: hän siirtyy vastausvuorossa olevan opiskelijan taakse tarjoten apua tarvittaessa. Kun opiskelija on sanonut numeronsa, vetäjä pyytää eleellä muitakin toistamaan saman numeron. Tämä voidaan toistaa ja heitellä noppaa useita kierroksia, jotta numerot alkavat jäädä mieleen. Numerokierros voidaan toteuttaa myös tavallista noppaa heittäen. Heittoalustana voi tällöin käyttää isoa tarjotinta tai pöytää. (Jos numerot ovat opiskelijoille entuudestaan tuttuja, harjoituksessa voi käyttää kahta tai useampaakin noppaa. Tällöin on alussa käytävä läpi numerot 1–12.)

**2 RUOKASANAT:** Vetäjällä on ruokaa ja juomaa esittäviä kuvia tai kortteja. Mahdollisuuksien mukaan tarjolla voi olla myös oikeita tuotteita tai leikkivihanneksia. Vetäjä esittelee ruokakortit, lausuu ja toistaa niitä kuvaavat ruokasanat ja laittaa kortit ruokakassiin yksi kerrallaan. Muut toistavat sanat perässä avustajan johtamana. Tämän jälkeen vetäjä tarjoaa kassista kortteja vuorotellen jokaiselle oppilaalle. Opiskelijan on tarkoitus nostaa vuorollaan kassista kortti ja sanoa kortissa kuvatun ruoan nimi ääneen. Avustaja toimii taas puhuvana sanakirjana ja auttaa sanan muistamisessa. Vetäjä ja muut oppilaat toistavat perässä. Harjoitellaan ruokasanoja tällä tavalla, kunnes kortit loppuvat. Välissä ruokakortit laitetaan takaisin kassiin ja aloitetaan nostelu alusta. Piirin vetäjän täytyy muistaa toistamisen tärkeys joka vaiheessa ja ohjata myös opiskelijoita toistamaan. Lopetetaan siihen, että kortit jäävät opiskelijoiden käteen, jolloin yhdellä opiskelijalla voi olla useampia kortteja.

### **DIALOGIN MALLINNUS**

Vetäjä ja avustaja esittävät ”saanko”-rakenteen. Avustajalla on jokin ruokakortti tai esim. oikea banaani. Piirin vetäjä kysyy: ”Saanko banaanin?” Avustaja ojentaa banaanin ja sanoo: ”Ole hyvä”, piirin vetäjä ottaa sen ja sanoo: ”Kiitos.” Sitten vetäjä pyytää opiskelijoilta heillä olevia ruokakortteja yksi kerrallaan sanomalla: ”Saanko banaanin/omenan/sipulin/jne...?” Opiskelijan on osattava tunnistaa ruokasana omista ruokakorteistaan. Puhuva sanakirja kiertää piirin takana ja auttaa opiskelijoita sanojen muistamisessa. Hän myös ohjaa opiskelijoita sanomaan ”ole hyvä”. Vetäjä sanoo ”kiitos” saadessaan opiskelijalta kortin. Harjoittelua jatketaan, kunnes vetäjällä on kaikki kortit tarjottimella tai kädessään. Seuraavassa vaiheessa opiskelijoiden on tarkoitus pyytää itselleen ruokakortti ja toistaa rakennetta ”saanko banaanin”. Tämäkin harjoitus esitellään ensin avustajan ja vetäjän välillä. Tässä vaiheessa ruokakortit ovat kaikki näkyvissä tarjottimella, joka on vetäjällä. Avustaja pyytää vetäjältä: ”Saanko banaanin (tms.)?” Vetäjä antaa kortin sanomalla ”ole hyvä”. Avustaja ottaa kortin ja kiittää. Sitten opiskelijat pyytävät yksi kerrallaan ruokakortin, he saavat valita tarjottimelta niistä minkä tahansa. Jos opiskelija ei muista ruuan nimeä, hän voi osoittaa korttia ja puhuva sanakirja auttaa sanan muistamisessa. Kun opiskelija on sanonut ”saanko omenan (tms.)”, kaikki toistavat lauseen yhdessä uudestaan vetäjän johdolla. Kierrosta jatketaan, kunnes kortit ovat loppuneet. Kortit kerätään takaisin tarjottimelle ja kierros voidaan ottaa uudelleen.

### **SAANKO KAKSI TOMAATTIA?**

Vetäjä ja avustaja mallintavat harjoituksen ensin, tavoitteena on harjoitella rakennetta ”saanko kaksi tomaattia”. Vetäjä heittää noppaa, saa sattumanvaraisen numeron ja nostaa ruokakortin kassista. Sitten yhdistetään nopan silmäluku ja ruokasana lauseeksi: ”Saanko kaksi tomaattia?” Avustaja toistaa tämän ja pyytää muutakin ryhmää toistamaan. Avustaja tekee saman kuin vetäjä edellä: hän heittää noppaa, nostaa kortin kassista ja sanoo: ”Saanko viisi perunaa?” Kaikki toistavat taas lauseen avustajan ja vetäjän johdolla. Tämän jälkeen avustaja siirtyy seisomaan sanakirjaksi ja opiakelijat alkavat harjoitella. Jokainen vuorollaan heittää noppaa, nostaa kortin ja yhdistää numeron sekä ruoan lauseeksi. Kortti pudotetaan oman vuoron jälkeen takaisin kassiin ja noppa annetaan seuraavalle. Numeroita ja ruokasanoja voi lisätä harjoitukseen tarpeen mukaan.

### **LISÄOSA**

Jos opiskelijat ovat jo oppineet hyvin edelliset ilmaukset ja sanat, voidaan opettaa uusia ruokasanoja tai verbejä. Harjoiteltavaksi tuodaan vain yksi lisäosista kerrallaan. Vetäjä ja avustaja esittävät ensin lisäosan uusien sanojen merkityksen opiskelijoille. Jos halutaan opettaa verbit juoda ja syödä, on tarkennettava, että vain kahvi ja tee + mahdolliset muut juomia esittävät kortit ovat juotavia ja muiden ruokien kanssa sanotaan ”syön”. Tämän jälkeen oppilaat alkavat harjoitella ja puhuva sanakirja avustaa heitä muistamisessa. Lisäosia voidaan harjoitella kuten kohdassa Saanko kaksi tomaattia: jokainen oppilas vuorollaan heittää noppaa, nostaa kortin ja sanoo: ”Ottaisin kolme pullaa” tai ”Syön(/juon) viisi leipää(/teetä)”, sitten lause toistetaan yhdessä ja vuoro siirtyy seuraavalle.

### **PIIRIN LOPETUS**

Kerrataan, mitä tänään opeteltiin. Jaetaan opiskelijoille monisteet opiskelluista sanoista ja rakenteista.

### **KEHUT, KIITOKSET JA HYVÄSTELYT**